

Amos i criats

les darreries del segle XX, la península Ibèrica, abans dels cataclismes del 2041 que precipitaren a la fossa atlàntico-mediterrània tota la plataforma sud, estava dividida en dos estats que s'anomenaven Portugal i España. Catalunya, avui la quaranta-dosena nació de les 177 que formen la Comunitat Europea, pertanyia a España. En aquell temps, la societat era estructurada d'acord a l'Era del Diner, a base de diversos nivells socials: pobres i rics, treballadors i amos, classe alta i classe baixa, poble i polítics... Aquesta darrera divisió és la que més ens ha desvetllat la curiositat i la que contrasta d'una manera més marcada amb la nostra actual manera d'entendre la vida. Llegint els papers d'aquell últim decenni, es dedueix clarament que cada un d'aquests dos estaments o classes socials es movia en un món a part de l'altre, quan no era declaradament antagònic. El problema de la gent del poble era treballar, arribar a finals de mes amb la paga, veure la televisió, anar en cotxe - encara es poden veure al Museu automobilístic de Berna els últims enginyers d'aquest cuc de ferro que funcionava amb un líquid misteriós anomenat gasolina (sic)-, fer vacances i comprar coses. Els polítics, per la seva banda, no es preocupaven d'altra cosa que no fos conquerir una plaça a Madrid (antiga capital de l'Estat). Això els permetia viure a pols, cobrant cinc vegades més que un treballador normal, i tirar-se les migdiades més fresques i tranquil·les de la Península. De la crònica de les tertúlies, plens i reunions que es conserven només es desprèn que mentre el poble lluitava per viure, ells no feien altra cosa que conspirar, pensant sempre en el dia que ocuparien les butaques blaves o en el dia que els fotrien fora. Amb dotze anys, els grans debats es produïen quan, per exemple, algun congressista despistat, proposava una rebaixa de sous, o quan hi havia algun galimaties que podia arribar a fer caure un ministre. Mai cap sessió memorable no fou provocada per arreglar els afers del poble. Ells només valoraven allò que passava al seu entorn i ho feien, pobra gent, imaginant que aquells eren veritablement els problemes que preocupaven el país. La gent que escrivia als papers -se'n deia premsa d'això- també pensaven que allò preocupava algú. Per això es venien tan pocs papers. Els en feia vendre més un noi que corria per França amb una bicicleta que totes les conyes marineres que organitzaven els propis polítics.

És curiós, una classe política preparada per estripar les cartes per una llei d'avortament que no obliga a res, i en canvi ni es manifesta quan se li ha canviat el Déu de la religió que invoca per un altre: el diner. Era un estat que s'havia fet esclau dels seus criats.

El Faulador: **MOLI**
Juliol del 2995

Fiscalitat

I passat mes de juny, com és costum d'uns anys ençà, ens tocà passar comptes amb Hisenda pel que fa als nostres "impostos directes", és a dir, tots aquells que recauen directament sobre els nostres ingressos o els de la nostra família, si és el cas.

La qüestió és cercar l'amic, parent o veí que s'entengui amb tot el paperam que se'ns demana i que cal omplir acuradament; és clar que també podem anar a pagar el gust i les ganes a un d'aquests improvisats assessors que fan l'agost abans d'hora; una altra possibilitat és armar-se de valor i deixar que ens ho facin els de l'Agència Tributària; la darrera seria enfrontar-se a la màquina de sumar o a l'ordinador casolà i tractar de complir amb els propis recursos. De totes maneres, res no ens ha salvat de passar angúnies i maldecaps darrera una de les obligacions més impopulars i poc entenedores. On és millor adreçar-se? Què volen dir totes aquestes paraules tan altisonants: conjunta, individual, separació de béns, ordinària, abreujada, simplificada i tantes altres? Per què en aquell que té tant li tornen diners i d'altres amb menys han de pagar?

Les preguntes són moltes i les respostes que se'ns donen per part de l'administració molt poques, mantenir la ignorància i els secrets sempre ha beneficiat el poder. Som majoria els qui ens movem en la incertesa i el desànim. Desànim pels interrogants i sobretot, també, pel destí que tindrà aquella part del nostre treball que se'ns ha quedat el "bé comú", l'Estat, qui després ho invertirà en fons reservats, en pagar els interessos d'uns deutes colossals (nosaltres que estem obligats a filar tan prim en la nostra economia, resulta que vivim en un país que ha estirat més el braç que la màniga), en mantenir els espies del CESID perquè ens controlin, en ajuts a la corrupció i a la ineficàcia, en un exèrcit inútil i costós (ara sols injustificable per desafortunades accions de pau com la de Bòsnia), en guàrdies civils, policies judicials, policies nacionals, mossos d'esquadra i policies municipals en un afany de duplicar i triplicar les tasques de vigilància i repressió, en unes administracions vuit-centistes i superposades, en polítics i institucions sense vergonya, en empreses fraudulentament i obres degradants.

Cada any, per aquestes dates, em faig la mateixa pregunta: sóc cornut i a més em fan pagar el beure? O el que és el mateix: estic pagant als qui em foten i m'han fotut, perquè em segueixin fotent? Qui sap, potser d'aquí a l'any vinent es gira la truita i totes aquestes preguntes ens les han contestades. Encara que el més probable és que sols canviïn el collar del gos, amb el que el ramat seguirem a la mateixa pastura.

Xavier Mas.

